

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

11 päivänä toukokuuta 2005 *

Yhdistetyissä asioissa T-160/02–T-162/02,

Naipes Heraclio Fournier, SA, kotipaikka Vitoria (Espanja), edustajanaan asianajaja
E. Armijo Chávarri,

kantajana,

vastaan

sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) (SMHV),
asiamiehenään aluksi J. Crespo Carrillo, sitten O. Montalto ja I. de Medrano
Caballero,

vastaaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

jossa toisena asianosaisena SMHV:n valituslautakunnassa oli ja väliintulijana ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa on

France Cartes SAS, kotipaikka Saint Max (Ranska), edustajanaan asianajaja C. de Haas,

ja jossa kantaja on nostanut kanteen SMHV:n toisen valituslautakunnan 28.2.2002 tekemistä kolmesta päätöksestä (asiat R 771/2000-2, R 770/2000-2 ja R 766/2000-2), jotka koskevat Naipes Heraclio Fournier, SA:n ja France Cartes SAS:n välistä mitättömyysmenettelyä,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Jaeger sekä tuomarit V. Tiili ja O. Czúcz,

kirjaaja: hallintovirkamies I. Natsinas,

ottaen huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 17.5.2002 toimitetut kannekirjelmät ja 16.6.2003 toimitetun kantajan vastauskirjelmän,

ottaen huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 22.11.2002 toimitetut SMHV:n vastineet ja 5.8.2003 toimitetun SMHV:n vastauskirjelmän,

ottaen huomioon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 22.11.2002 toimitetut väliintulijan vastineet ja 7.11.2003 toimitetun väliintulijan vastauskirjelmän,

ottaen huomioon yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 50 artiklan mukaisen asioiden yhdistämisen kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomiota varten,

ottaen huomioon 30.11.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

- ¹ Kantaja teki 1.4.1996 sisämarkkinoiden harmonisointivirastolle (tavaramerkit ja mallit) (SMHV) kolme yhteisön tavaramerkkiä koskevaa hakemusta yhteisön tavaramerkistä 20 päivänä joulukuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94 (EYVL 1994, L 11, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna, perusteella.

- 2 Asiassa T-160/02 tavaramerkki, jonka rekisteröintiä haettiin, on alla esitetty kuviomerkki, joka on hakemuksessa olevan kuvauksen mukaan väriltään sininen, vaaleansininen, keltainen ja punainen ja joka esittää miekkaa.

- 3 Asiassa T-161/02 tavaramerkki, jonka rekisteröintiä haettiin, on alla esitetty kuviomerkki, joka on hakemuksessa olevan kuvauksen mukaan väriltään punainen, keltainen, vihreä, okra, ruskea, sininen ja vaaleansininen.

- 4 Asiassa T-162/02 tavaramerkki, jonka rekisteröintiä haettiin, on alla esitetty kuviomerkki, joka on hakemuksessa olevan kuvauksen mukaan väriltään keltainen, okra, valkoinen, punainen, sininen ja vihreä.

- 5 Tavarat, joita varten tavaramerkkien rekisteröintiä haettiin, kuuluvat tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten koskevaan, 15.6.1957 tehtyyn Nizzan sopimukseen, sellaisena kuin se on tarkistettuna ja muutettuna, pohjautuvan luokituksen luokkaan 16 ja vastaavat seuraavaa kuvausta: ”pelikortit”.
- 6 Haetut tavaramerkit rekisteröitiin 15.4.1998.
- 7 Esitetyistä asiakirjoista ilmenee, että kantaja sai vuonna 1998 rekisteröinnin yhteisön tavaramerkiksi 23:lle espanjalaisia pelikortteja tai kyseisissä korteissa olevia symboleja esittävälle kuviomerkille, muun muassa edellä kuvatuille kolmelle tavaramerkille.

- 8 Esitetyistä asiakirjoista ilmenee myös, että kantaja oli 10.2.2000 saakka kaikkien niiden kuvien tekijänoikeuden haltija, jotka ovat espanjalaisen korttipelin 48 kortissa.
- 9 Väliintulija vaati 7.4.1999 asetuksen N:o 40/94 51 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan nojalla, että kyseiset rekisteröinnit julistetaan mitättömiksi yhtäältä sillä perusteella, että rekisteröinnit kuuluivat mainitun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa ja e alakohdan iii alakohdassa säädettyjen ehdottomien hylkäysperusteiden soveltamisalaan, ja toisaalta sillä perusteella, että kantaja jätti tavaramerkkiä koskevat hakemukset vilpillisessä mielessä.
- 10 Mitättömyysosasto hylkäsi 15.6.2000 vaatimukset, jotka koskivat kyseessä olevien tavaramerkkien mitättömäksi julistamista, sillä perusteella, että rekisteröinnit olivat perusteltuja, ja velvoitti väliintulijan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 11 Väliintulija teki 19.7.2000 asetuksen N:o 40/94 57–62 artiklan nojalla kolme valitusta SMHV:lle.
- 12 Toinen valituslautakunta hyväksyi väliintulijan valitukset ja kumosi mitättömyysosaston 15.6.2000 tekemät päätökset 28.2.2002 tekemillään päätöksillä (asiat R 771/2000-2, R 770/2000-2 ja R 766/2000-2), jotka annettiin kantajalle tiedoksi 9.3.2002. Valituslautakunta katsoi, että kyseessä olevilta merkeiltä puuttui asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tavalla erottamiskyky ja että ne olivat myös saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla kuvailevia sikäli kuin pelikorttien keskivertokäyttäjää käsittää kyseiset merkit niin, että ne esittävät espanjalaisten pelikorttien ominaisuuksia.

Asianosaisten ja väliintulijan vaatimukset

- 13 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin
- kumoaa riidanalaiset päätökset
 - velvoittaa SMHV:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 14 SMHV vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin
- hylkää kanteet
 - velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 15 Väliintulija vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin
- vahvistaa riidanalaiset päätökset
 - julistaa kyseessä olevat yhteisön tavaramerkit mitättömiksi

- velvoittaa kantajan korvaamaan väliintulijalle mitättömyysmenettelyssä ja muutoksenhaussa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Väliintulijan vaatimusten ja perusteiden tutkittavaksi ottaminen

- 16 Kantaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi ottaa huomioon väliintulijan vaatimuksia ja perusteita siltä osin kuin ne eivät koske riidanalaisten päätösten kumoamista tai muuttamista. Kantajan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi samalla kertaa vahvistaa riidanalaisia päätöksiä ja hyväksyä vaatimuksia, joilla pyritään siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kyseessä olevat tavaramerkit ovat mitättömiä muiden kuin riidanalaisissa päätöksissä huomioon otettujen rekisteröinnin esteiden vuoksi.
- 17 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 2 kohdan nojalla väliintulijoilla on samat menettelylliset oikeudet kuin varsinaisilla asianosaisilla. Väliintulijat voivat tukea varsinaisen asianosaisen vaatimuksia ja esittää varsinaisten asianosaisten vaatimuksiin ja perusteisiin nähden itsenäisiä vaatimuksia ja perusteita. Saman artiklan 3 kohdan nojalla väliintulija voi jättämässään vastineessa esittää vaatimuksia valituslautakunnan päätöksen mitättömäksi julistamiseksi tai muuttamiseksi sellaisen kohdan osalta, jota valituksessa ei ole esitetty, sekä esittää perusteita, joita valituksessa ei ole esitetty.
- 18 Näin ollen väliintulijalla oli oikeus esittää varsinaisten asianosaisten esittämiin vaatimuksiin ja perusteisiin nähden erillisiä vaatimuksia ja perusteita. Väliintulija on esittänyt vastineessaan lopuksi seuraavaa: "Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan siis vahvistamaan [riidanalaiset päätökset] siltä osin kuin [niissä] kumottiin ensimmäisen mitättömyysoaston päätökset; julistamaan [kyseessä olevat] tavaramerkit mitättömiksi ja velvoittamaan [kantaja] vastaamaan [väliintulijalle] mitättömyysmenettelyssä ja muutoksenhaussa aiheutuneista kustannuksista." Kantajan mukaan väliintulijan vaatimuksista ei ilmene selvästi, että tämä vaati, että

ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muuttaa tai korjaa riidanalaisia päätöksiä asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan a ja d alakohdan sekä e alakohdan iii alakohdan perusteella, ja toissijaisesti saman asetuksen 51 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteella.

- 19 Väliintulijan vastineensa 62 kohdassa esittämiä vaatimuksia on luettava yhdessä 8 ja 9 kohdan kanssa. Mainitun 8 kohdan mukaan ”ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan vahvistamaan [riidanalaiset päätökset] siltä osin kuin [niissä] katsottiin, että merkeiltä puuttui asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 2 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan perusteella erottamiskyky, jonka perusteella se voisi toimia tunnusmerkkinä pelikorteille koko yhteisössä; ja toteamaan, että tavaramerkit [ovat] mitättömiä [asetuksen N:o 40/94] 7 artiklan 1 kohdan a ja d alakohdan sekä e alakohdan iii alakohdan perusteella, ja toissijaisesti [asetuksen N:o 40/94] 51 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteella”. Mainitun 9 kohdan mukaan ”kuitenkin vaaditaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muuttaa [riidanalaisia] päätöksiä siltä osin kuin [niissä] katsottiin, että merkit [olivat] erottamiskykyisiä Espanjassa ja mahdollisesti Italiassa”.
- 20 Edellä 19 kohdassa esitetystä väliintulijan lausumista ilmenee selvästi, että väliintulija rajoittuu riitauttamaan tietyt valituslautakunnan perustelut ja vaatimaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyy lisäperustelut, jotka ovat väliintulijan mukaan perusteena sille, että kyseessä olevat tavaramerkit julistettiin mitättömiksi. Väliintulija ei kuitenkaan riitauta riidanalaisten päätösten, joissa todettiin, että kyseiset tavaramerkit ovat mitättömiä, ulottuvuutta. Näin ollen ei voida katsoa, että väliintulija vaatii riidanalaisten päätösten muuttamista asetuksen N:o 40/94 63 artiklassa tarkoitettulla tavalla.
- 21 Lisäksi väliintulija vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin velvoittaa SMHV:n julistamaan kyseessä olevat tavaramerkit mitättömiksi.

- 22 Tältä osin on muistutettava, että asetuksen N:o 40/94 63 artiklan 6 kohdan mukaan SMHV:n on toteutettava yhteisöjen tuomioistuimen tuomion täytäntöönpanosta johtuvat toimenpiteet. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä ei siis ole antaa tältä osin SMHV:lle määräystä. Viraston on itse tehtävä päätelmät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioiden tuomiolauselman ja perustelujen perusteella (asia T-331/99, Mitsubishi HiTec Paper Bielefeld v. SMHV (Giroform), tuomio 31.1.2001, Kok. 2001, s. II-433, 33 kohta; asia T-34/00, Eurocool Logistik v. SMHV (EUROCOOL), tuomio 27.2.2002, Kok. 2002, s. II-683, 12 kohta ja asia T-129/01, Alejandro v. SMHV — Anheuser-Busch (BUDMEN), tuomio 3.7.2003, Kok. 2003, s. II-2251, 22 kohta). Väliintulijan vaatimuksia siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin velvoittaa SMHV:n julistamaan kyseessä olevat tavaramerkit mitättömiksi, ei näin ollen voida ottaa tutkittaviksi.
- 23 Väliintulija vaatii, että kantaja veloitetaan korvaamaan mitättömyysmenettelystä ja muutoksenhausta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.
- 24 On muistutettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 136 artiklan 2 kohdassa määrätään, että ”asianosaisille valituslautakuntakäsittelystä aiheutuneet välttämättömät kustannukset sekä 131 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa määrätystä kirjelmien ja asiakirjojen kääntämisestä aiheutuneet kustannukset katsotaan korvattaviksi oikeudenkäyntikululuiksi”. Tästä seuraa, että mitättömyysmenettelystä aiheutuneita kustannuksia ei voida katsoa korvattaviksi oikeudenkäyntikululuiksi. Väliintulijan vaatimukset siitä, että kantaja veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, on siis jätettävä tutkimatta siltä osin kuin kyseiset vaatimukset koskevat mitättömyysmenettelystä aiheutuneita kustannuksia.

Pääasia

- 25 Kantaja esittää kumoamiskanteidensa tueksi kaksi kanneperustetta, joista ensimmäinen koskee asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan rikkomista ja toinen saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan rikkomista.

26 Ensin on tutkittava toinen kanneperuste.

Toinen kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan rikkomista

Asianosaisten ja väliintulijan lausumat

- 27 Kantaja väittää, että asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetty kieltö koskee merkintöjä, joita käytetään tavallisesti kuvaamaan tavarain tai palvelun tärkeimpiä ominaisuuksia, sekä merkintöjä, joiden voidaan kohtuudella odottaa täyttävän tämän informatiivisen tehtävän. Kyseisellä kiellolla ei siis ole kantajan mukaan muuta tarkoitusta kuin se, että tavaramerkeiksi ei rekisteröidä merkkejä tai merkintöjä, jotka eivät täytä tavaroita tai palveluja markkinoivien yritysten yksilöimistehtävää sen vuoksi, että kyseiset merkit tai merkinnät ovat samankaltaisia kuin keinot, joita tavallisesti käytetään osoittamaan tavaroita, palveluja tai niiden ominaisuuksia.
- 28 Tässä tapauksessa valituslautakunta oli kantajan mukaan väärässä, kun se katsoi, että kyseessä olevat tavaramerkit muodostuvat yksinomaan merkeistä, jotka kuvaavat kyseisten tavaramerkkien kattamien tavaroiden ominaisuuksia. Kantaja katsoo, että valituslautakunta rajoittui tarkastelemaan korttipelin maita miekka ja nuija asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan säännösten kannalta.
- 29 Täten valituslautakunta ei kantajan mukaan esittänyt itsenäistä ja riippumatonta päätelmää, joka koskee väitettä siitä, että kyseessä olevilla tavaramerkeillä rikotaan asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohtaa.

- 30 Lisäksi valituslautakunta laajensi kantajan mukaan liiallisesti kyseisessä säännöksessä säädetyn kiellon soveltamisalaa. Merkit, jotka esittävät ratsumiestä, joka on korttipelin maata nuija (jäljempänä nuijaratsumies), ja kuningasta, joka on maata miekka (jäljempänä miekkakuningas), eivät kantajan mukaan muodostu yksinomaan kuvailevista osista.
- 31 Nuijaratsumiehen osalta tavaramerkki sisältää nimittäin ensinnäkin kuvailevaksi väitetyn osan eli tässä tapauksessa nuijan, jota ratsumies kantaa, ja toiseksi osan, joka ei vastaa millään tavalla kyseistä määritelmää, eli tässä tapauksessa ratsumiestä esittävän piirroksen, joka kiinnittää enemmän huomiota ja jonka johdosta tavaramerkki on ominaisuuksiltaan omaperäinen ja erottamiskykyinen siten, että nämä ominaisuudet nousevat esiin enemmän kuin kummankin erikseen tarkastellun osan väitetty kuvailevuus. Tämä pätee kantajan mukaan myös piirroksen miekkakuninkaasta, jossa kuvailevaksi väitetty osa on miekka, jota kuningas kantaa.
- 32 Valituslautakunta ei ottanut huomioon sitä, että kuva-aiheet, jotka muodostavat kyseessä olevat tavaramerkit, eivät ole merkkejä, joita käytetään tietyn tavaratyyppin, kuten maata miekka tai nuija olevat espanjalaiset pelikortit, yksilöimiseen, vaan että kyse on omaperäisistä ja erityisistä kuva-aiheista, joita käytetään lukuisten muiden kuva-aiheiden ohella osoittamaan kyseisen pelin maata miekka tai kyseisen pelin korttia. Kantaja korostaa, että maata miekka tai nuija olevien 10 tai 12 kortin, jotka ovat osa 40 tai 48 kortilla pelattavaa espanjalaista korttipeliä, tunnistamiseksi on olemassa satoja erilaisia kuvia. Miekan osalta piirros, joka muodostaa kyseessä olevan tavaramerkin, ei vastaa ainuttakaan espanjalaisen pelin korteista, sillä kyse on kuvitteellisesta kuva-aiheesta. SMHV:ssä käydyssä menettelyssä esitetyt asiakirjat osoittavat kantajan mukaan, että ei ole olemassa mitään sääntöä tai rajoitusta, joka koskee espanjalaisen korttipelin kuvien muotoa, väriä tai yksityiskohtia.
- 33 Kantaja riitauttaa valituslautakunnan väitteen, jonka mukaan kohdeyleisö, joka ei asu Espanjassa tai Italiassa, ymmärtää, että tavaramerkit ovat yksi espanjalaisen korttipelin maista. On nimittäin epätodennäköistä, että yleisö, joka ei asu edellä mainituilla alueilla, tietää, että espanjalaisessa korttipelissä on neljä maata, muun

muassa miekka ja nuija, ja tuntee eri kortit, joista peli muodostuu. On joka tapauksessa epätodennäköistä, että kuluttaja tunnistaa nuijan merkitystä nuijaratsumiehellä, tai miekan merkitystä miekkakuninkaalla, ja muodostaa välittömästi suoran yhteyden kyseessä olevan merkin ja espanjalaisen korttipelin eri maiden välille.

34 Kun pelikorttien potentiaalinen käyttäjä näkee kyseessä olevat graafiset esitykset, hän ei kantajan mukaan ymmärrä kyseisiä merkkejä niin, että niillä viitataan yhteen espanjalaisen korttipelin maista (kun on kyse pientä miekkaa esittävästä kuva-aiheesta) tai yhteen espanjalaisen pelin korteista (niiden symbolien osalta, jotka esittävät nuijaratsumiestä ja miekkakuningasta), vaan hän ymmärtää, että ne ovat tiettyyn pelikorttien valmistajaan liitettäviä merkkejä.

35 SMHV väittää, että valituslautakunta sovelsi asetusta N:o 40/94 asianmukaisesti, sillä se ei suinkaan arvioinut, että ne kaksi ehdotonta hylkäysperustetta, joista säädetään mainitun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa, olivat toisistaan riippuvaisia, ja se ei kieltänyt sitä, että molemmilla kyseisistä perusteista oli oma soveltamisalansa. Tämä ei ole esteenä sille, että valituslautakunta teki yksin perusteluin päätelmän, jonka mukaan kyseessä olevat merkit kuuluvat näiden molempien ehdottomien hylkäysperusteiden soveltamisalaan.

36 SMHV:n mukaan valituslautakunta arvioi näin ollen asianmukaisesti, että yksinkertaisella ja tavallisella miekalla ja yksinkertaisilla ja tavallisilla korteilla, jotka sisältävät kuvan nuijaratsumiehestä ja miekkakuninkaasta, viitattiin välittömästi ja suoraan tavaroihin, joita kyseisillä merkeillä oli tarkoitus yksilöidä, ja se katsoi asianmukaisesti, että merkit olivat kuvailevia, sillä keskivertokuluttaja ymmärtää niiden kuvaavan espanjalaisten pelikorttien ominaisuuksia.

37 Väliintulija väittää, että kyseessä olevat tavaramerkit muodostuvat yksinomaan seuraavista kyseessä olevien tavaroiden ominaisuuksia kuvaavista merkeistä:

espanjalaistyyppinen pelikortti maata miekka ja arvoltaan yksi; espanjalaistyyppinen pelikortti maata nuija, kuvakortti ratsumies; espanjalaistyyppinen pelikortti maata miekka, kuvakortti kuningas. Kyseisillä merkeillä ei voida missään tapauksessa ymmärtää osoitettavan jotain muuta pelikorttia. Näin ollen kohdeyleisö saa välittömästi tietää, minkä lajisesta tavarasta on kyse (pelikortti), mikä on kyseisen tavarahan käyttötarkoitus (osa kortteja, joilla pelataan) ja mikä on kyseisen tavarahan laatu, määrä sekä arvo.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 38 On muistutettava, että asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan tavaramerkkejä, ”jotka muodostuvat yksinomaan sellaisista merkeistä tai merkinnoista, joita voidaan elinkeinotoiminnassa käyttää osoittamaan tavaroiden tai palvelujen lajia, laatua, määrää, käyttötarkoitusta, arvoa tai maantieteellistä alkuperää, tavaroiden valmistusajankohtaa tai palvelujen suoritusajankohtaa taikka muita tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksia”, ei rekisteröidä. Saman asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa säädetään lisäksi, että ”1 kohtaa sovelletaan, vaikka rekisteröinnin esteet olisivat olemassa ainoastaan osassa yhteisöä”.
- 39 Asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdalla estetään se, että ainoastaan yksi yritys saisi käyttää tässä säännöksessä tarkoitettuja merkkejä tai merkintöjä sen vuoksi, että ne on rekisteröity tavaramerkiksi. Tällä säännöksellä pyritään siten siihen yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen, että jokaisen on saatava käyttää vapaasti tällaisia merkkejä tai merkintöjä (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-108/97 ja C-109/97, Windsurfing Chiemsee, tuomio 4.5.1999, Kok. 1999, s. I-2779, 25 kohta; yhdistetyt asiat C-53/01–C-55/01, Linde ym., tuomio 8.4.2003, Kok. 2003, s. I-3161, 73 kohta; asia C-104/01, Libertel, tuomio 6.5.2003, Kok. 2003, s. I-3793, 52 kohta; asia C-265/00, Campina Melkunie, tuomio 12.2.2004, kok. 2004, s. I-1699, 35 kohta ja asia C-363/99, Koninklijke KPN Nederland, tuomio 12.2.2004, Kok. 2004, s. I-1619, 95 kohta).

- 40 Asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetaan siis sellaisia merkkejä ja merkintöjä, joita voidaan kuluttajan näkökulmasta katsottuna normaalisti käyttää joko suoraan tai mainitsemalla tavaran tai palvelun oleellinen ominaisuus kuvaailtaessa rekisteröintihakemuksen kohteena olevan kaltaista tavaraa tai palvelua (asia C-383/99 P, Procter & Gamble v. SMHV, tuomio 20.9.2001, Kok. 2001, s. I-6251, 39 kohta).
- 41 Tavaramerkin kuvailevuutta arvioitaessa on yhtäältä otettava huomioon ne tavarat ja palvelut, joita varten merkki halutaan rekisteröidä, ja toisaalta kohdeyleisön eli näiden tavaroiden ja palveluiden kuluttajien käsitys asiasta (asia T-356/00, DaimlerChrysler v. SMHV (CARCARD), tuomio 20.3.2002, Kok. 2002, s. II-1963, 25 kohta).
- 42 Tässä tapauksessa on ensinnäkin todettava, että kyseessä olevien tavaramerkkien kattamat tavarat ovat pelikortteja. On selvää, että kyse on nimenomaan niin sanotuista espanjalaisista pelikorteista, joita käytetään yleisesti Espanjassa, vaikka kantaja väittää käyttävänsä kyseessä olevia tavaramerkkejä myös muunlaisia pelikortteja varten.
- 43 Esitetyistä asiakirjoista ilmenee, että espanjalainen korttipeli (baraja española) muodostuu 40 tai 48 kortista, joita ovat kortit ässästä seitsemään tai yhdeksään sekä kortit sotilas (sota), ratsumies (caballo) ja kuningas (rey). Korttipelin neljä maata ovat kultaraha (oros), malja (copas), nuija (bastos) ja miekka (espadas).
- 44 On siis selvää, että kyseessä olevista kolmesta tavaramerkistä kaksi esittää kahta espanjalaista korttia: nuijaratsumiestä (asia T-161/02) ja miekkakuningasta (asia T-162/02). Kuva miekasta (asia T-160/02) ei sellaisenaan vastaa yhtäkään korttia, vaan se muodostuu osasta, symbolista, jota käytetään esittämään maata miekka

olevien korttien maata. Se ei esitä maan miekka korttia arvolta yksi tai ässä, toisin kuin väliintulija väittää. Asiakirja-aineistosta käy nimittäin ilmi, että ässää maata miekka esittävä kortti on erilainen kuin edellä 2 kohdassa esitetty symboli.

- 45 Kohdeyleisön osalta on todettava, että kyse on kaikista potentiaalisista pelikorttien kuluttajista, erityisesti espanjalaisista. Kyseessä olevat tavarat on tarkoitettu yleiseen kulutukseen, eikä ainoastaan korttipeliammattilaisille tai korttipelien harrastajille, koska kuka tahansa saattaa jossakin vaiheessa hankkia tällaisia tavaroita joko säännöllisesti tai satunnaisesti. Näin ollen kohdeyleisönä on tavanomaisesti valistunut ja huolellinen keskivertokuluttaja erityisesti Espanjassa.
- 46 Asetuksen N:o 40/94/7 artiklan 1 kohdan c alakohdan soveltamiseksi on siten ensiksi tutkittava, onko kohdeyleisön näkökulmasta katsottaessa kuviomerkkien, jotka esittävät nuijaratsumiestä ja miekkakuningasta, ja rekisteröityjen tavaralajien välillä riittävän suora ja konkreettinen suhde (ks. vastaavasti asia T-355/00, Daimler Chrysler v. SMHV (TELE AID), tuomio 20.3.2002, Kok. 2002, s. II-1939, 28 kohta).
- 47 Tältä osin on todettava, että piirrokset nuijaratsumiehestä ja miekkakuningasta tuovat kohdeyleisölle suoraan mieleen pelikortit, vaikka osa tästä yleisöstä ei välttämättä tunne espanjalaisia pelikortteja. Kaikki, jotka ovat pelanneet millä tahansa korteilla, tunnistavat nimittäin kyseisissä piirroksissa kuvan pelikortista, koska kuningas ja ratsumies ovat pelikorteissa yleisesti käytettyjä symboleja. Tätä toteamusta ei horjuta se seikka, että se osa yleisöstä, joka ei tunne espanjalaisia pelikortteja, ei välttämättä pysty muodostamaan suoraa yhteyttä kyseisten piirrosten ja näiden molempien korttien tietyn maan ja tietyn arvon välille.

- 48 Joka tapauksessa espanjalaisen yleisön keskuudessa kyseessä olevat piirroksiset osoittavat suoraan molempien espanjalaisten pelikorttien täsmällisen maan ja arvon. Pelikorttien potentiaalinen espanjalainen kuluttaja nimittäin ymmärtää molemmat kyseessä olevat merkit siten, että niillä viitataan tiettyyn korttiin.
- 49 Tältä osin on todettava, että vaikka on olemassa, kuten kantaja väittää, lukuisia erilaisia kuvia, joilla tiettyä maata olevat kortit voidaan yksilöidä, kaikki espanjalaisia pelikortteja valmistavat ja myyvät yritykset käyttävät välttämättä symboleja ratsumies ja nuija yksilöimään kortin, joka on maata nuija oleva kortti arvoltaan yksitoista, tai symboleja kuningas ja miekka yksilöimään kortin, joka on maata miekka oleva kortti arvoltaan kaksitoista. Näin ollen kantajan argumenttia, jonka mukaan ei ole olemassa mitään sääntöä tai rajoitusta, joka koskee espanjalaisen korttipelin kuvien muotoa, väriä tai yksityiskohtia, ei voida hyväksyä.
- 50 Lisäksi on muistutettava, että vaikka asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään, että kuuluakseen kyseisessä säännöksessä säädetyn rekisteröinnin hylkäysperusteen soveltamisalaan tavaramerkin on muodostuttava ”yksinomaan” sellaisista merkeistä tai merkinnöistä, joita voidaan käyttää osoittamaan asianomaisten tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksia, siinä ei sitä vastoin edellytetä, että nämä merkit tai merkinnät ovat ainoa tapa kuvailla mainittuja ominaisuuksia (ks. vastaavasti em. asia Campina Melkunie, tuomion 42 kohta ja em. asia Koninklijke KPN Nederland, tuomion 57 kohta). Näin ollen se, että ratsumies, kuningas, miekka ja nuija on mahdollista piirtää hieman eri tavalla, ei muuta sitä tosiasiaa, että kyseessä olevat tavaramerkit kuvailevat pelikorttien ominaisuuksia.
- 51 Näin ollen etenkin espanjalaiselle yleisölle kyseessä olevien tavaramerkkien ja pelikorttien välillä on suora ja konkreettinen suhde.

- 52 Toiseksi on tutkittava, onko kohdeyleisön näkökulmasta katsottaessa kuviomerkin ja rekisteröinnin kattamien tavaralajien välillä riittävän suora ja konkreettinen suhde miekkaa esittävän kuvan osalta.
- 53 On todettava, että potentiaalinen kuluttaja eli pelikorttien käyttäjä ainakin Espanjassa ymmärtää kyseessä olevalla merkillä viitattavan yhteen espanjalaisen korttipelin maista. Näin ollen ainakin espanjalaiselle yleisölle kyseessä olevan tavaramerkin ja kyseessä olevien tavaroiden eli pelikorttien välillä on suora ja konkreettinen suhde.
- 54 Lisäksi kaikki espanjalaisia pelikortteja valmistavat ja niitä myyvät yritykset käyttävät välttämättä miekan symbolia yksilöidäkseen maata miekka olevat kortit.
- 55 Koska tavaramerkin rekisteröintihakemuksen hylkäämiseen riittää, että on olemassa yksi ehdoton hylkäysperuste osassa yhteisöä, riittää, että miekan kuvasta muodostuva kuviomerkki on kuvaileva Espanjassa.
- 56 Kolmanneksi kyseessä olevien merkien rekisteröinnistä voi, toisin kuin kantaja väittää, olla seurauksena, että muiden maata miekka esittävien piirrosten tai pelikorttien, jotka vastaavat espanjalaisten pelikorttien nuijaratsumiestä ja miekkakuningasta, rekisteröinti tai käyttö estetään.

- 57 Näin ollen on todettava, että kyseessä olevat tavaramerkit kuvailevat niiden kattamien tavaroiden ominaisuuksia.
- 58 Kantajan sen argumentin osalta, jonka mukaan valituslautakunta ei esittänyt mitään itsenäistä ja riippumatonta päätelmää, joka koskee väitettyä asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan rikkomista, on todettava, että kukin asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdassa lueteltu rekisteröinnin hylkäysperuste on muista hylkäysperusteista riippumaton ja edellyttää erillistä tarkastelua. Kyseisiä hylkäysperusteita on lisäksi tulkittava niiden jokaisen taustalla oleva yleinen etu huomioon ottaen. Yleinen etu, joka otetaan huomioon kutakin hylkäysperustetta tarkasteltaessa, voi kuvastaa tai sen jopa on kuvastettava erilaisia huomioon otettavia seikkoja kulloinkin kyseessä olevan hylkäysperusteen mukaan (yhdistetyt asiat C-456/01 P ja C-457/01 P, Henkel v. SMHV, tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-5089, 45 ja 46 kohta ja asia C-329/02 P, SAT.1 v. SMHV, tuomio 16.9.2004, Kok. 2004, s. I-8317, 25 kohta).
- 59 Asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b–d alakohdassa säädettyjen esteiden soveltamisalat ovat kuitenkin selvästi osittain päällekkäisiä. Erityisesti on todettava, että tavaramerkiltä, joka mainitun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla kuvailee tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksia, puuttuu tämän takia väistämättä kyseisen säännöksen b alakohdassa tarkoitettu erottamiskyky näiden samojen tavaroiden tai palvelujen osalta. Tavaramerkiltä voi kuitenkin puuttua erottamiskyky tavaroiden tai palvelujen osalta muidenkin syiden kuin tavaramerkin mahdollisen kuvailevuuden takia (ks. vastaavasti em. asia Campina Melkunie, tuomion 18 ja 19 kohta ja em. asia Koninklijke KPN Nederland, tuomion 85 ja 86 kohta).
- 60 Tässä tapauksessa se seikka, että valituslautakunta katsoi, että kyseessä olevilta merkeiltä puuttui asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tavalla erottamiskyky ja että ne olivat myös saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla kuvailevia sikäli kuin kyseisten pelikorttien keskivertokäyttäjää ymmärtää niiden kuvaavan espanjalaisten pelikorttien ominaisuuksia, ei merkitse asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan rikkomista.

Toisin kuin kantaja väitti istunnossa, päättely, johon riidanalaiset päätökset perustuvat, ei ole ristiriidassa edellä mainitussa asiassa SAT.1 v. SMHV vahvistettujen periaatteiden kanssa, koska asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdan soveltamisedellytys täyttyy.

- 61 Näin ollen kantajan toinen kanneperuste on hylättävä.
- 62 Tässä tilanteessa, ja koska merkin yhteisön tavaramerkiksi rekisteröinnin hylkäämiseen riittää, että yksikin mainituista ehdottomista hylkäysperusteista on sovellettavissa (asia C-104/00 P, DKV v. SMHV, tuomio 19.9.2002, Kok. 2002, s. I-7561, 29 kohta; em. asia Giroform, tuomion 30 kohta ja asia T-348/02, Quick v. SMHV (Quick), tuomio 27.11.2003, Kok. 2003, s. II-5071, 37 kohta), kantajan ensimmäistä kanneperustetta ei ole tarpeen tutkia.
- 63 Näin ollen kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 64 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on SMHV:n ja väliintulijan vaatimusten mukaisesti veloitettava korvaamaan näiden oikeudenkäyntikulut väliintulijan mitättömyysosastokäsittelystä aiheutuneita kustannuksia lukuun ottamatta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on ratkaissut asiat seuraavasti:

- 1) Kanteet hylätään.**
- 2) Väliintulijan vaatimukset siitä, että kantaja veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jätetään tutkimatta mitättömyysoasastokäsittelystä aiheutuneita kustannuksia koskevilta osin.**
- 3) Kantaja veloitetaan korvaamaan sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavaramerkit ja mallit) oikeudenkäyntikulut ja väliintulijan oikeudenkäyntikulut muilta osin.**
- 4) Väliintulijan vaatimukset jätetään muilta osin tutkimatta.**

Jaeger

Tiili

Czúcz

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä toukokuuta 2005.

H. Jung

M. Jaeger

kirjaaja

jaoston puheenjohtaja